



Sessie 5 (2022) Herhaling multiple tumoren

27/09/2022

www.kankerregister.org | www.registreducancer.org

1



Registratieregels multiple tumoren



2



Registratieregels multiple tumoren

Een nieuwe primaire tumor is:

- een tumor die voor de eerste keer werd gediagnosticeerd
- geen recidief
- geen metastatische lokalisatie van een andere gekende tumor

Registratie-technische regels kunnen afwijken van de klinische interpretatie door de arts!

→ Belangrijke taak voor datamanager

Belgian Cancer Registry



27/09/2022

www.kankerregister.org | www.registreducancer.org

3



Registratieregels multiple tumoren

Bij het bepalen van multiple tumoren worden de volgende variabelen in acht genomen:

-  Topografie
-  Lateraliteit
-  Histologie
-  Gedrag



Belgian Cancer Registry



Het bepalen van multiple tumoren gebeurt onafhankelijk van de tijd, de incidentiedatum wordt niet in rekening gebracht (behalve bij meerdere tumoren met een verschillend gedrag).

27/09/2022

www.kankerregister.org | www.registreducancer.org

4

Topografie

Algemene regel: 1 orgaan → 1 tumor



Voorbeelden:

- adenocarcinoom in cervicale deel van de slokdarm C15.0 en het abdominale deel van de slokdarm C15.2 → 1T
- 2 tumoren in rechterborst: hormoongevoelig adenocarcinoom op 2u (C50.2) en niet-hormoongevoelig adenocarcinoom in het centrale deel (C50.1) → 1T



Er zijn uitzonderingen op deze regel...

27/09/2022

www.kankerregister.org | www.registreducancer.org

5

Topografie

Lijst van topografiecodes
waarbij elke “sublokalisatie” van deze organen
als aparte tumor kan geregistreerd worden:

- C18 – Colon
- C40 – Bot, gewrichten en gewrichtskraakbeen van extremiteiten
- C41 – Bot, gewrichten en gewrichtskraakbeen van overige en niet gespecificeerde lokalisaties
- C44 – Huid
- C47 – Perifere zenuwen en autonoom zenuwstelsel
- C49 – Bindweefsel, subcutaan weefsel en overige weke delen
- C75 – Andere endocriene klieren en verwante structuren

Voorbeelden:

- een adenocarcinoom in het duodenum C17.0 en in het ileum C17.2 → 1T
- een melanoom ter hoogte van de arm C44.6 en het been C44.7 → 2T



27/09/2022

www.kankerregister.org | www.registreducancer.org

6

Topografie

Uitzondering:

Multicentrische of systemische tumoren = tumoren die verschillende organen aantasten binnen hetzelfde systeem

Regel: 1 tumor met de initiële topografie

Voorbeelden:

- Ziekte van Hodgkin
- Non-Hodgkin lymfomen
- Leukemie: C42.1 (conventie)
- Multipel myeloma: C42.1 (conventie)
- Kaposi sarcoom

Belgian Cancer Registry



27/09/2022

www.kankerregister.org | www.registreducancer.org

7

Topografie

Enkele voorbeelden:

- Tumor met zelfde histologie/gedrag in de zijwand van de blaas (C67.2) en de blaashals (C67.5)
→ 1 T, hier geldt de algemene regel 1 orgaan = 1 tumor
- Tumor met zelfde histologie/gedrag in caecum (C18.0) en colon descendens (C18.6)
→ 2 T want elke sublokalisatie wordt apart geregistreerd
- Tumor bijschildklier (C75.0) en hypofyse (C75.1)
→ 2 T want elke sublokalisatie wordt apart geregistreerd
- Plasmacelmyeloom met aantasting van beenmerg en bot
→ 1 T want systemische tumor. Volgens conventie in beenmerg (C42.1).

Belgian Cancer Registry



27/09/2022

www.kankerregister.org | www.registreducancer.org

8

Lateraliteit

Voor de kankerregistratie geldt: een verschillende lateraliteit wordt beschouwd als een verschillend orgaan.

Bilaterale tumor in een paar orgaan → 2 registraties



Tumor op de middenlijn of met onbekende lateraliteit:

→ dit wordt beschouwd als een lateraliteit die verschillend is van links of rechts

→ moet dus ook als een aparte tumor geregistreerd worden!

Voorbeeld: tumor op de rug links en op de middenlijn van de rug → 2 T
(1T links + 1T lateraliteit onbekend)

Belgian Cancer Registry



27/09/2022

www.kankerregister.org | www.registreducancer.org

Lateraliteit

Lijst met pare organen **te gebruiken bij het bepalen van multipale tumoren**
≠ lijst met pare organen waarvoor een lateraliteit geregistreerd moet worden!

C07.9	Parotid gland
C08.0-C08.9	Other and unspecified major salivary glands
C30.1	Middle ear
C31.0	Maxillary sinus
C31.2	Frontal sinus
C34.0-C34.9	Long indien verschillende histologie
C40.0-C40.9	Bones of limbs
C41.3	Rib, clavicle and associated joints
C41.4	Pelvic bones, sacrum coccyx and associated joints
C44.1	Eyelid
C44.2	External ear
C44.3	Skin of other and unspecified parts of face
C44.5	Skin of trunk
C44.6	Skin of upper limb and shoulder
C44.7	Skin of lower limb and hip
C44.9	Skin, NOS
C49.1	Connective, subcutaneous, and other soft tissues of upper limb and shoulder
C49.2	Connective, subcutaneous, and other soft tissues of lower limb and hip
C50.0-C50.9	Breast
C62.0-C62.9	Testis
C63.0	Epididymis
C63.1	Spermatic cord
C64.9	Kidney, NOS
C65.9	Renal pelvis
C66.9	Ureter
C69.0-C69.9	Eye
C74.0-C74.9	Adrenal gland
C75.4	Carotid body

Opgepast bij
adenocarcinomen!
Zie verder bij histologie

Ovaria worden
beschouwd als een
onpaar orgaan!

Belgian Cancer Registry



27/09/2022

www.kankerregister.org | www.registreducancer.org

Histologie

2 tumoren in hetzelfde orgaan → 1 of 2 registraties?

Groepen van Berg

Classificatie van tumoren volgens hun histologische verwantschap

- Verschillende groepen van Berg → 2T
- Zelfde groep van Berg → 1T met de meest specifieke code (= algemeen de hoogste code)

Belgian Cancer Registry



27/09/2022

www.kankerregister.org | www.registreducancer.org

11

Histologie

Gemodificeerde groepen van Berg

- Epitheliale tumoren
 - o Plaveiselcelcarcinomen (spino)
800, 801, 802, 8045-8046, 805-808, 812, 813
 - o Basaalcelcarcinomen
800, 801, 802, 809-811
 - o Adenocarcinomen
800, 801, 802, 8045-8046, 814, 816, 819-822, 826-833, 835-855, 857, 894
 - o Andere specifieke carcinomen
800, 801, 802, 803, 8041-8045, 815, 817, 818, 823-825, 834, 856, 858-867
- Tumoren van weke delen (sarcomen)
800, 868-871, 880-892, 899, 904, 912, 913, 915-925, 937, 954-958, 9141-9142
- Andere gespecificeerde kankers
 - o Naevi en melanomas 800, 872-879
 - o Gemengde en stromale neoplasmata 800, 893, 895-898
 - o Fibro-epitheliale tumoren 800, 900-903
 - o Mesotheliale neoplasmata 800, 905
 - o Kiemcelneoplasmata 800, 906-909
 - o Trofoblastische tumoren 800, 910
 - o Mesonefomen 800, 911
 - o Diverse bottumoren 800, 926-934
 - o Diverse tumoren (oa craniopharyng.) 800, 935-936
 - o Neuro-epitheliale tumoren 800, 938-953

Algemene code voor een (epitheliale) tumor

Kan zowel betrekking hebben op een adenocarcinoom als een spinocelulair carcinoom

Belgian Cancer Reg



27/09/2022

www.kankerregister.org | www.registreducancer.org

12

Histologie

- Plasmaceltumoren 800, 973
- Mestceltumoren 800, 974
- Neoplasmata van histiocyten 800, 975
- Immunoproliferatieve aandoeningen 800, 976
- Andere hematologische aandoeningen 800, 997

- Hodgkin-lymfomen
800, 9590, 9596, 965-966

- Non Hodgkin-lymfomen
 - B-cel Non Hodgkin-lymfomen
800, 9590, 9591, 9596, 967-969, 9727, 9728
 - T-cel Non Hodgkin-lymfomen
800, 9590, 9591, 9596, 970-971, 9727, 9729

- Leukemie
 - Lymfoïde leukemie
800, 980, 982-983
 - Myeloïde leukemie
800, 980, 984-993, 998
 - Andere leukemieën
800, 980, 994, 998
 - Chronische myeloproliferatieve aandoeningen
800, 995-996, 998, 999

- Kaposi-sarcoom
800, 914

Belgian C



27/09/2022

www.kankerregister.org | www.registreducancer.org

De groepen van Berg worden niet meer gebruikt voor hematologische maligniteiten.



Meer info over de registratie van hematologische maligniteiten:

Opleiding 'Update hematologische maligniteiten' (2021)

Histologie

Samengevat:

Er worden 2 tumoren geregistreerd indien er

Meerdere tumoren aanwezig zijn in 1 orgaan die niet behoren tot dezelfde groep van Berg

OF

Eén tumor in 1 orgaan voorkomt met meerdere histologische componenten die niet tot dezelfde groep van Berg behoren en waarvoor geen mengcode bestaat

Belgian Cancer Registry



27/09/2022

www.kankerregister.org | www.registreducancer.org

Histologie: voorbeeld

Een invasief spinocellulair carcinoom van de cervix en een invasief adenocarcinoom van de cervix.

2T registreren indien:

“Meerdere tumoren aanwezig zijn in 1 orgaan die niet behoren tot dezelfde groep van Berg”

Gemodificeerde groepen van Berg

- Epitheliale tumoren
 - o Plaveiselcelcarcinomen (spino)
800, 801, 802, 8045-8046, 805-808, 812, 813
 - o Basaalcelcarcinomen
800, 801, 802, 809-811
 - o Adenocarcinomen
800, 801, 802, 8045-8046, 814, 816, 819-822, 826-833, 835-855, 857, 894
 - o Andere specifieke carcinomen
800, 801, 802, 803, 8041-8045, 815, 817, 818, 823-825, 834, 856, 858-867

→ 2T: 8070/3 + 8140/3

Belgian Cancer Registry



27/09/2022

www.kankerregister.org | www.registreducancer.org

15

Histologie: voorbeeld

Een tumor van de cervix grotendeels samengesteld uit een adenocarcinoom met enkele componenten van een spinocellulair carcinoom. Beide componenten zijn invasief.

2T registreren indien:

“Eén tumor in 1 orgaan voorkomt met meerdere histologische componenten die niet tot dezelfde groep van Berg behoren en waarvoor geen mengcode bestaat”

→ 1T met mengcode:
8560/3 – adenosquameus carcinoom

Deze mengcode geldt enkel als beide componenten invasief zijn!

Belgian Cancer Registry



27/09/2022

www.kankerregister.org | www.registreducancer.org

16

Histologie

Aandachtspunten specifiek voor:

- Sarcomen:

Er zullen zelden 2 verschillende sarcomen voorkomen bij dezelfde patiënt. Het advies van een expert (2nd opinion) primeert boven de initiële diagnose: codeer dit niet als 2 tumoren.



Meer info over de registratie van sarcomen:
Opleiding 'Sarcomen' (2021)

- Hematologische maligniteiten:

Elke evolutie / transformatie van een hematologische maligniteit moet geregistreerd worden als een nieuwe diagnose indien de diagnostische code of het gedrag wijzigt (/1 vs /3)



Meer info over de registratie van hematologische maligniteiten:
Opleiding 'Update hematologische maligniteiten' (2021)

Belgian Cancer Registry



27/09/2022

www.kankerregister.org | www.registreducancer.org

17

Histologie

Aandachtspunten specifiek voor:

- Long:

Algemene regel:

- bilaterale tumor met zelfde histologie = 1 T
- bilaterale tumor met verschillende histologie = 2 T

Uitzondering: adenocarcinomen



Meer info over de registratie van adenocarcinomen van de long:
Opleiding 'Adenocarcinomen van de long' (2021)
Beslisboom voor adenocarcinomen van de long

Voorbeeld:

een spinocellulair carcinoom in de linkerlong en de rechterlong → 1T

Belgian Cancer Registry



27/09/2022

www.kankerregister.org | www.registreducancer.org

18

Gedrag

Twee tumoren met een verschillend gedrag en met

- eenzelfde topografie
- eenzelfde lateraliteit
- eenzelfde histologie (zelfde groep van Berg)

zijn te registreren als 2 afzonderlijke tumoren *als de incidentiedatum van de tumor met het hoogste gedrag meer dan 3 maanden na de incidentiedatum van de andere tumor valt.*

Indien minder dan 3 maanden, registreer enkel de tumor met het hoogste gedrag in combinatie met de eerste incidentiedatum

Belgian Cancer Registry



27/09/2022

www.kankerregister.org | www.registreducancer.org

19

Gedrag

Indien twee tumoren met

- eenzelfde topografie
- eenzelfde lateraliteit
- eenzelfde histologie (zelfde groep van Berg)

$\frac{/3}{\text{Datum 1}} \rightarrow \frac{/3}{\text{Datum 2}}$ ➔ **1 tumor op datum 1**

$\frac{/2}{\text{Datum 1}} \xrightarrow{> 3 \text{ maanden}} \frac{/3}{\text{Datum 2}}$ ➔ **2 tumoren**

$\frac{/2}{\text{Datum 1}} \xrightarrow{< 3 \text{ maanden of simultaan}} \frac{/3}{\text{Datum 2}}$ ➔ **1 tumor /3 op datum 1**

$\frac{/3}{\text{Datum 1}} \rightarrow \frac{/2}{\text{Datum 2}}$ ➔ **1 tumor /3 op datum 1**

Belgian Cancer Registry



27/09/2022

www.kankerregister.org | www.registreducancer.org

20



Oefeningen

Belgian Cancer Registry



27/09/2022

www.kankerregister.org | www.registreducancer.org

21

Casus 1

Casus 1: vrouw, 72 jaar

- 30/07/1997: invasief borstcarcinoom, NST van het supero-extern kwadrant van de rechterborst
- 20/09/2020: ductaal carcinoma in situ van het supero-extern kwadrant van de linkerborst

→ **Registreer ik 1 of 2 tumor(en)?**
Geef incidentiedatum, lateraliteit, histologie en gedrag.

Belgian Cancer Registry



27/09/2022

www.kankerregister.org | www.registreducancer.org

22

Casus 1

Casus 1: vrouw, 72 jaar

- 30/07/1997: invasief borstcarcinoom, NST van het supero-extern kwadrant van de rechterborst
- 20/09/2020: ductaal carcinoma in situ van het supero-extern kwadrant van de linkerborst

→ **Registreer ik 1 of 2 tumoren?**
Geef incidentiedatum, lateraliteit, histologie en gedrag.

Antwoord:

Bilaterale tumor in een paar orgaan en verschillend gedrag



Belgian Cancer Registry



27/09/2022

www.kankerregister.org | www.registreducancer.org

23

Casus 2

Casus 2: vrouw, 62 jaar

- 21/08/2017: Kaposi sarcoom ter hoogte van de enkel links.
- 04/02/2022: recidief van het Kaposi sarcoom ter hoogte van de linkervoet.
- 20/07/2022: Kaposi sarcoom ter hoogte van de rechterarm.

→ **Hoeveel tumoren moet ik registreren?**
Geef incidentiedatum, topografie, lateraliteit, histologie en gedrag.

Belgian Cancer Registry



27/09/2022

www.kankerregister.org | www.registreducancer.org

24

Casus 2

Casus 2: vrouw, 62 jaar

- 21/08/2017: Kaposi sarcoom ter hoogte van de enkel links.
- 04/02/2022: recidief van het Kaposi sarcoom ter hoogte van de linkervoet.
- 20/07/2022: Kaposi sarcoom ter hoogte van de rechterarm.

→ **Hoeveel tumoren moet ik registreren?**

Geef incidentiedatum, topografie, lateraliteit, histologie en gedrag.

Antwoord:

Een Kaposi sarcoom is een systemische ziekte en moet dus maar 1x geregistreerd worden. Registreer de topografie waar de ziekte voor het eerst werd vastgesteld:

1T: 21/08/2017 – C44.7 – links – 9140/3

Belgian Cancer Registry



27/09/2022

www.kankerregister.org | www.registreducancer.org

Casus 3

Casus 3: man, 65 jaar

30/03/2022: resectie van colonpoliepen

- Rechtercolon: vilieus adenoom met intra-epitheliale hooggradige dysplasie.
- Sigmoid op 25cm: tubuleus adenoom met intra-epitheliale hooggradige dysplasie.
- Sigmoid op 37cm: tubulovilleus adenoom gedegeneerd naar een goed gedifferentieerd adenocarcinoom, pT1.

→ **Hoeveel tumoren moet ik registreren?**

Geef topografie, histologie en gedrag.

Belgian Cancer Registry



27/09/2022

www.kankerregister.org | www.registreducancer.org

Casus 3

Casus 3: man, 65 jaar

30/03/2022: resectie van colonpoliepen

- Rechtercolon: villeus adenoom met intra-epitheliale hooggradige dysplasie.
- Sigmoid op 25cm: tubuleus adenoom met intra-epitheliale hooggradige dysplasie.
- Sigmoid op 37cm: tubulovilleus adenoom gedegeneerd naar goed gedifferentieerd adenocarcinoom, pT1.

➔ **Hoeveel tumoren moet ik registreren?**
Geef topografie, histologie en gedrag.

Antwoord:

Topografie: algemene regel: 1 orgaan = 1 tumor
maar colon is een uitzondering, per sublokalisatie 1 tumor registreren.

→ C18.2 en C18.7 apart registreren

Gedrag: /2 en /3 met zelfde incidentiedatum thv C18.7

→ 1 tumor met /3 thv C18.7



Belgian Cancer Registry



27/09/2022

www.kankerregister.org | www.registreducancer.org

27

Casus 4

Casus 4: man, 53 jaar

- 13/02/2019: invasief spinocellulair carcinoom van de linkerlong vastgesteld
- 10/08/2022: scan toont een letsel in de rechterlong. Minimale biopsie wordt uitgevoerd. APO: non-small cel carcinoom met kenmerken van een weinig gedifferentieerd spinocellulair carcinoom, pT1b

➔ **Registreer ik 1 of 2 tumoren?**
Geef incidentiedatum, topografie, lateraliteit, histologie en gedrag.

Belgian Cancer Registry



27/09/2022

www.kankerregister.org | www.registreducancer.org

28

Casus 4

Casus 4: man, 53 jaar

- 13/02/2019: invasief spinocellulair carcinoom van de linkerlong vastgesteld
- 10/08/2022: scan toont een letsel in de rechterlong. Minimale biopsie wordt uitgevoerd. APO: non-small cel carcinoom met kenmerken van een weinig gedifferentieerd spinocellulair carcinoom, pT1b

→ **Registreer ik 1 of 2 tumoren?**
Geef incidentiedatum, topografie, lateraliteit, histologie en gedrag.

Antwoord:

De long wordt beschouwd als een paar orgaan in het kader van multiple tumoren indien de histologie verschillend is (uitzondering adenocarcinoom). In deze casus gaat het twee keer om een spinocellulair carcinoom en hoeft er dus maar 1 tumor geregistreerd te worden.

1T : 13/02/2019 – C34.9 – links – 8070/3

Belgian Cancer Registry



27/09/2022

www.kankerregister.org | www.registreducancer.org

Casus 5

Casus 5: vrouw, 55 jaar

- 29/06/2022: biopsie van de labium majus links: uitgebreid spinocellulair carcinoom in situ / VIN3 ter hoogte van het onderste deel van de vulva.
- 03/08/2022: gedeeltelijke vulvectomie links met diagnose van een invasief bifocaal matig gedifferentieerd spinocellulair carcinoom thv labium majus, zich ontwikkeld uit een spinocellulair carcinoom in situ/VIN 3. pT1b Nx Mx.

→ **Registreer ik 1 of 2 tumoren?**
Geef incidentiedatum, lateraliteit, histologie en gedrag.

Belgian Cancer Registry



27/09/2022

www.kankerregister.org | www.registreducancer.org

Casus 5

Casus 5: vrouw, 55 jaar

- 29/06/2022: biopsie van de labium majus links: uitgebreid spinocellulair carcinoom in situ / VIN3 ter hoogte van het onderste deel van de vulva.
- 03/08/2022: gedeeltelijke vulvectomie links met diagnose van een invasief bifocaal matig gedifferentieerd spinocellulair carcinoom thv labium majus, zich ontwikkeld uit een spinocellulair carcinoom in situ/VIN 3. pT1b Nx Mx.

→ **Registreer ik 1 of 2 tumoren?**
Geef incidentiedatum, lateraliteit, histologie en gedrag.

Antwoord:

Twee tumoren met een verschillend gedrag in hetzelfde orgaan met dezelfde histologiecode en met minder dan 3 maanden tussen beide incidentiedata.

1T : 29/06/2022 – links - 8070/3

Belgian Cancer Registry



27/09/2022

www.kankerregister.org | www.registreducancer.org

31

Take home messages



Bij het bepalen van multipele tumoren wordt rekening gehouden met de topografie, lateraliteit, histologie en het gedrag.



Opgelet bij het bepalen van multipele tumoren bij ovariumtumoren, longtumoren, hematologische maligniteiten en sarcomen.

Belgian Cancer Registry



www.kankerregister.org | www.registreducancer.org

32

Vragen?



training@kankerregister.org

Belgian Cancer Registry



www.kankerregister.org | www.registreducancer.org